

ZADARSKI RESTAURATORI ŠEZDESETI ROĐENDAN SLAVE IZLOŽBOM

Poliptih svetog Martina kao dar hrvatskoj kulturi

➔ U dvorani Stalne izložbe crkvene umjetnosti uz remek-djelo iz katedrale svete Stošije bit će predstavljeno i još nekoliko restauriranih umjetnina

Ivica
Neveščanin
JURE MIŠKOVIĆ
/ HANZA MEDIA

U četvrtak 21. lipnja, u dvorani Stalne izložbe crkvene umjetnosti u Zadru (SICU), ravnateljica Hrvatskog restauratorskog zavoda Tajana Pleše otvorit će izložbu o istraživanju, konzerviranju i restauriranju poliptiha sv. Martina iz zadarske katedrale Sv. Stošije, remek-djela koje je po narudžbi zadarskog kanonika Martina Mladošića naslikao veliki talijanski renesansni slikar Vittore Carpaccio krajem 15. stoljeća.

Uz obnovljeni poliptih na izložbi će se biti predstavljena i restaurirana oltarna pala Gospa od Ružarija iz crkve u Diklu, nastala u 18. stoljeću, slika Krist u lancima iz fundusa Zadarske nadbiskupije, također iz 18. stoljeća, te čitav niz drugih vrijednih pokretnih umjetnina od drveta i metala koji na najbolji način predstavljaju aktivnosti zadarske radionice Hrvatskog restauratorskog zavoda koji ovom izložbom obilježava 60. obljetnicu postojanja.

Vraćanje umjetnina u život

- U šezdeset godina djelovanja kroz radionicu je prošlo više od osamsto različitih umjetnina. Ovdje su dolazile u jako lošem

Djelatnici Restauratorskog odjela Zadar. Rita Antišin, Sonja Đuraš i Vanda Krstinić (stoje), Šime Vitori, Jadranka Baković, Sandi Kotlar i Lucija Fradelić (sjede)

stanju, a izlazile su obnovljene, resturirane, u novom starom sjaju – govori **Jadranka Baković**, od 1999. voditeljica zadarske radionice Hrvatskog restauratorskog zavoda.

Upravo je ona zadnjih 13 godina posvetila minucioznoj obnovi Carpacciova poliptiha, zbog čega je prošle godine bila nominirana za nagradu Europske unije za kulturnu baštinu, Europa Nostra. U šest desetljeća dugoj povijesti zadarske restauratorske radionice Jadranka Baković je njezin treći voditelj. Prvi je, odmah nakon osnivanja radionice 1957. godine, bio **Ivan Tomljanović**, a njega je ubrzo naslijedio **Mario Kotlar**, koji

je na tome mjestu ostao sve do kraja devedesetih godina. Pod vodstvom Marija Kotlara obnovljene su neke od najvrjednijih hrvatskih umjetnina, poput škrinje sv. Šime. Njegov talent je naslijedio sin **Aleksandar Kotlar**, a sedmeročlanom timu zadarske radionice još su specijalisti za štafelajno slikarstvo i polikromiranu drvenu skulpturu **Šime Vitori**, **Rita Antišin** i **Lucija Fradelić** te **Sonja Đuraš** i **Vanda Krstinić**, za restauraciju metala.

- Nakon Drugog svjetskog rata Zadar je bio razrušen i u jako teškom stanju, a veliki broj umjetnina na zadarskom području uništen i oštećen. Zahvaljujući

restauratorskoj radionici brojne zadarske umjetnine su vraćene u život, ali i umjetnine iz cijele Hrvatske. Ponosni smo na obavljeni posao i na majstorske vještine naših restauratora koji godinama predano obnavljaju samo jednu umjetninu – govori **Jadranka Baković**.

Suradnja s Talijanima

Među poznatim obnovama vrijedi istaknuti slike talijanskih majstora **Paola Veneziana** i **Domenica Tintoretta**, ali i domaćih majstora poput **Blaža Jurjeva Trogirana** ili **Vlahe Bukoveca**, nerijetko uz stručnu pomoć talijanskih majstora restauracije s kojima je Mario

Rita Antišin i Lucija Fradelić

Kotlar započeo dugogodišnju plodnu suradnju. Stoga se na proslavi obljetnice u četvrtak, uz 91-godišnjeg Marija Kotlara, očekuje dolazak firentinskog stručnjaka **Stefana Scarpellija** koji je svojim savjetima pomagao **Jadranki Baković** na obnovi Carpacciova poliptiha i svim ostalim djelatnicima na drugim programima

- Veliku zahvalnost dugujemo i **Miljenku Domijanu** koji nas je osamdesetih, kad je radionici u pitanju bio opstanak, prihvatio pod krilo Konzervatorskog zavoda u obliku restauratorskog odjela za koji je obnovom kapele sv. Roka osigurao nove radne prostore 1999. godine. Od 2006. dio smo Restauratorskog zavoda Hrvatske koji nastavlja brigu o našem odjelu nabavom suvremenih uređaja za restauraciju te omogućavanjem su-

radnje s drugima za naše restauratorske i istraživačke radove važnim odjelima ili institucijama. Vjerujem da će ova izložba pokazati kontinuitet, ali i važnost restauratorske radionice u Zadru bez koje, sigurno sam, brojne umjetnine koje krasi današnje muzejske i galerijske zbirke u Hrvatskoj ne bi bile sačuvane – zaključuje voditeljica zadarske radionice **Jadranka Baković**.

Među poznatim obnovama zadarskih restauratora su i slike Paola Veneziana i Domenica Tintoretta, ali i Blaža Jurjeva Trogirana i Vlahe Bukovca